

Regelverk Ortopedtekniska hjälpmedel

2007-2009

1.	Ortopedtekniska hjälpmedel	2
	Samrådsgruppens uppgifter	2
2.	Ortopedteknisk verksamhet	2
	Ortoser	3
	Sitthjälpmedel	3
	Konsultverksamhet	3
3	Patientavgifter och egenavgifter	4
	Egenavgifter	4
	Högekostnadsskydd	4
	Egenavgifter	4-5
	Ej bidrags berättigade produkter	5
4	Utömlänsförsörjning	5
5	Förskrivare	5
	Förskrivarkod	6
	Personlig förskrivarkod	6
	Adresser	7
6	Produkter	
	Foten, skor inlägg	8
	Fotled	14
	Knä	16
	Höftled	18
	Handled, nacke, axel och armbåge	18
	Rygg	21
7	Egentillverkade ortoser LIV	22
8	Remiss ortopedtekniska hjälpmedel	25

Ortopedtekniska hjälpmedel

Hälso- och sjukvård har utsett en samrådsgrupp - samrådsgruppen för ortopedtekniska hjälpmedel är rådgivande till verksamheten inom HHR i ledningen av den ortopedtekniska verksamheten. I samrådsgruppen ingår följande professioner: ortopedläkare, ekonom, sjukgymnast, arbetsterapeut.

Hälso- och sjukvård har det politiska ansvaret för ortopedkliniken inklusive hjälpmedelsverksamheten. Den tekniska kompetensen tillgodoses därvid av entreprenör för närvarande Aktiv Ortopedteknik i Värmland AB. Verksamheten, inklusive ortopedtekniska avdelningen skall bedrivas i linje med landstingets policy för hjälpmedelsverksamheten. I överensstämmelse med de verksamhetsmål som presenteras i verksamhetsplan för HHR samt de direktiv hälso- och sjukvården ger har länsverksamhetschefen det administrativa ansvaret för hjälpmedelsverksamheten utom den verksamhet ortopedtekniska avdelningen ska svara för enligt avtal. Det medicinska ansvaret ligger på läkaren för samrådsgruppen.

Samrådsgruppens uppgifter

En av samrådsgruppens uppgifter är att diskutera förskrivare och förskrivning. Förskrivningsrätten är personlig och förutsätter, förutom av samrådsgruppens angiven grundutbildning, erfarenhet, av området medicintekniska produkter. Förskrivningsrätt kan återkallas.

Tillsvidare är inte anställning inom LIV ett krav för att erhålla förskrivningsrätt. Detta med hänsyn till att länets patienter/brukare skall behöva hänvisas till olika instanser. Denna ordning kan komma att omprövas om de ekonomiska problemen består. Förskrivare utanför LIV deltar i informationsinsats anordnad av landstinget för att behålla förskrivningsrätt.

Remisser utanför länet skall godkännas av samrådsgruppens läkare.

Samrådsgruppen bör även biträda verksamhetschefen i uppföljning av tecknat avtal med leverantör, förlängning av avtal mm.

Samrådsgruppens uppgifter

sortimentsförändring
utbildning av förskrivare
kvalitets- och servicenivå
regelbundna kontakter med brukarrådet inom Värmland. .
kvalitetssäkring

Ortopedteknisk verksamhet

Landstinget har avtal med Aktiv Ortopedteknik i Värmland AB och verksamheten går under benämningen OTA, Ortopedtekniska avdelningen i förhyrda lokaler på Central- sjukhuset. Landstinget har tecknat avtal med, Aktiv Ortopedteknik i Värmland AB för perioden 2005-01-01 tom 2009-12-31.

Verksamheten OTA ansvarar för utprovning och tillverkning av följande hjälpmedel:

Ortoser

Stabiliserar och avlastar befintliga kroppsdelar t ex hand, armbågs- led, fotled/knäled (ev. hela benet), höftled, arm och bröst.

Proteser

Ersätter en förlorad kroppsdel t ex fot, underben, lårben och bröst. Skor är handgjorda för att passa personer med medfödda grava deformiteter. Ändring och anpassning av vanliga skor göres också till personer med benförkortning och deformerade fötter.

Sitthjälpmedel

Landstinget har tecknat avtal med, Grentzelius Sitthjälpmedel AB.
Verksamheten ansvarar för utprovning och tillverkning av följande hjälpmedel:
Sitthjälpmedel är specialanpassade sitsar till personer med sittproblem.

Konsultverksamhet inom Värmland

Konsultverksamhet bedrivs i Arvika, Torsby enligt fastställd schema.

Andra verksamhetsformer är:

specialistmottagning på barn och ungdomshabiliteringen

specialistmottagning för reumatiker

specialistmottagning för diabetiker

specialistmottagning för skolios

specialistteam för extremitetsamputerade

multidisciplinärt fotteam

Gåskola

För benprotespatienter finns vid Centralsjukhuset. Patienter som fått sin första protes lägges in för utprovning och träning. Uppföljning sker därefter kontinuerligt under två år på Ortopedtekniska avdelningen.
OTA svarar också för information till hjälpmedelsförskrivare (jfr tidigare ordinatorer) i samarbete med ortopedläkare. Rutiner, anvisningar och produkter diskuteras vid dessa möten som sker runt om i länet.

Ortopedtekniska enheten i Örebro svarar i dag för huvuddelen av försörjning av armproteser till barn efter specialremiss.

Patientavgifter och egenavgifter för ortopediska hjälpmedel

Landstingsstyrelsen har beslutat vilka produkter som skall tillhandahållas kostnadsfritt eller vara belagda med egenavgifter.

Nuvarande regler

Enligt landstingets beslut är patientavgiften 100 kronor vid besök på ortopedtekniska avdelningen. Patientavgiften ingår i högkostnadsskyddet.

Egenavgifter (hjälpmedelsavgifter)

Nuvarande egenavgift för vuxna gällande vissa produktgrupper är höjda, liksom förändringar av förskrivningsrätt. Egenavgifter för barn och ungdom är oförändrade (kostnadsfritt).

Ortopedtekniska hjälpmedel som förskrivits i ett akut skede och som led i sjukvårdande behandling har kostnadsfritt fullt ut belastat den basenhet där sjukvårdsinsatsen sker och därför inte varit förenat med egenavgift för patienten. I överensstämmelse med beslut om uttagande av egenavgift från brukare med varaktigt funktionshinder bör även ovan nämnda brukare/patienter med temporärt behov av ortopedtekniska hjälpmedel erlägga egenavgift.

Högkostnadsskydd

Brukarens högsta egenavgift för ortopedtekniska hjälpmedel per 12-månadersperiod är 1 900 kronor. Vid uttag av egenavgift där summan överstiger 900 kronor har patienten möjlighet till delbetalning. Där egenavgift uttages kan arbetet påbörjas innan egenavgiften är betald.

Andra kroniska sjukdomar med manifestation i rörelseapparaten, där funktionshandicap bedöms som gravt. Vid oklara fall ska bedömning angående erhållande av landstingsbidrag ske av den för ortopedtekniska verksamheten medicinskt ansvarige läkaren.

Egenavgifter

Hålfotsinlägg, alla typer Landstingsbidrag utgår, med egenavgiften 400 kr/par
0 kronor per par för barn och ungdom.

Mjuka ortoser för rygg, Bäcken samt över- och underextrimiteter	Faktisk kostnad, dock högst 450 kronor per vuxen 0 kronor per barn o ungdom
---	---

Mjuka handledsortoser	400 kronor vuxna 0 kronor per barn o ungdom
-----------------------	--

Vid förskrivning av par hö+vä (två mjuka handledsortoser) vid samma besök betalar patienten 400 kr.

Tygkorsetter	400 kronor
--------------	------------

Förhöjning av skor minst 15 mm Klackförhöjning 15 mm och mindre bekostas av brukaren Remissen gäller 3 år med max 4 par/år förskrivningsrätten omfattar distriktsläkare kategori C-E.	150 kr st
---	-----------

Ortopediska skor	650 kronor/par för vuxna 350 kronor /par för barn och ungdom
------------------	---

Behandlingskor	0 kr/par/alla åldrar (skor för sårhäkning)
----------------	--

Vanliga skor och läderstövlar anpassade för foten för brukare med olikstora fötter gäller remissen för tre år från utskriftsdatum. Förskrivningsrätten omfattar distriktsläkare kategori C-E.

Individuellt utprovade ortoser i plastmaterial	450 kr/vuxna 0 kr barn och ungdom
Kompressionsstrumpor	300 kr/styck för vuxna, 0 kr barn och ungdom
Bröstproteser	Remissen gäller för sex år med max 4 proteser. Ingen avgift.

För nedanstående produkter utgår ej landstingsbidrag

Vanliga skor för onormalt hög förslitning

Patienter med onormalt hög förslitning har möjlighet att söka vårdnadsbidrag och ev. subvention ska ej gå över anslaget för ortopedtekniska produkter.

Epikondylitbandage

Nacksträck för dörr

Mjuka halskragar

Lösa pelotter i skor alla typer

Utömlänsförsörjning

För att remittera patienter till ortopedteknisk avdelning skall landstinget ha tecknat avtal för att få utfört handikaphjälpmiddel anpassat till patient. Samtidigt skall ordinationerna från och med 2003 även innefatta ett diagnosnummer enl. ICD10 samt en underskrift och ett namnförtydligande

Remittering avseende ortopedtekniska hjälpmedel som skickas utanför LIV skall först skickas för godkännande till ortopedläkare. Detta gäller även vid uppföljning, reparationer eller utbyte av ortopedtekniska hjälpmedel och . I dessutom skall alltid ny remiss/betalningsförbindelse utfärdas. Samtliga remisser avseende ortopedtekniska hjälpmedel som skickas utanför LIV (utömlänsremisser) skall först skickas till medicinskt ansvarig ortopedläkare (f.n. Lasse Enskog) för godkännande.

Förskrivare

Avtalet mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och OTA innebär att OTA tillhandahåller de hjälpmedel som förskrivare begär efter en upprättad prislista. Den slutgiltiga kostnaden för hälso- och sjukvårdsnämnden är därför helt kopplad till omfattningen på förskrivningarna.

OTA svarar för den tekniska delen av hjälpmedelsverksamheten d v s tillverkning, utprovning och reparationer av hjälpmedel. Det rör sig huvudsakligen om sex kategorier hjälpmedel; ortoser, proteser, sitthjälpmiddel, skor/inlägg, mjuksortiment och övrigt. Gäller samtliga produkter som är upphandlade enligt sortimentslista.

Förskrivning av ortopedtekniska produkter

Vid förskrivning av remisser utanför länet till ortopedteknisk verksamhet är det endast medicinska läkaren för samrådsgruppen som kan underteckna remissen.

Förskrivarkod

I prislistan anges vilka produkter som respektive kategori har förskrivningsrätt till.

Kategori A	Gäller samtliga produkter som är upphandlade enligt aktuell sortimentslista. <i>ortopedläkare</i>
Kategori B	Rigida ortoser, skor/inlägg, mjuka ortoser för nacke, rygg, bäcken, samt över- och underextremiteterna, kompressionstrumpor och bröstproteser. <i>kirurgläkare</i>
Kategori C	Inlägg mjuka ortoser för nacke, rygg/bäcken, samt över- och underextremiteterna, kompressionstrumpor, dorsalskena och bröstproteser. <i>distriktläkare</i>
Kategori D	Mjuka korsetter, mjuka knäortoser, halskragar, handledsbandage , PP-Skena. <i>sjukgymnaster</i>
Kategori E	Inlägg, mjuka ortoser för nacke, rygg, bäcken, samt över- och underextremiteterna. kompressionsstrumpor, bröstproteser dorsalskena samt behandlingsskor. <i>Distriktläkare med extra behörighet</i>
Kategori F	Mjuka korsetter, mjuka knäortoser, halskragar, handledsortoser, PP-skena och kompressionsstrumpor (armar). <i>Reordination får godkännas för de produkter som tidigare har ordinerats av läkare med behörighet dock högst 3 år. Därefter måste ny ordination införskaffas av behörig läkare.</i> <i>Produkter som kan reordineras under denna tidsbegränsning är:</i> <i>Ortopediska skor, inlägg, stabiliserande korsetter, dafo-skena och ståskal.</i> <i>Förskrivare med specialistkompetens (barnhjälpmedel).</i>
Kategori G	Inlägg, mjuka ortoser för nacke, rygg bäcken samt över- och underextremiteterna, kompressionsstrumpor, dorsalskena samt behandlingsskor. (Endast vid cirkulationsstörning) <i>Fotvårdare</i>
Kategori H	Inlägg, mjuka ortoser för nacke, rygg, bäcken samt över- och underextremiteterna, kompressionsstrumpor, dorsalskena, behandlingsskor och bekvämskor. (förskrivare för diagnos RA) <i>Sjukgymnaster (RA-enheten)</i>

Personlig förskrivning av specialsitsar

Gunnel Bäckstrand Områdeschef Barnhjälpmedelskonsulent

Kay Sponseller Leg Sjukgymnast

Ortopedtekniska hjälpmedel

Regelverk, produkt och prislista och förskrivarkod

www.liv.se (externa webben) och LiV direkt (interna webben)

Samrådsgruppen för ortopedtekniska hjälpmedel

Ordförande Jan Hultbäck

Medicinskt ansvarig läkare Peter Chakraborty

Sjugymnast Christina Norlen

Chef arbetsterapeut Eva Möllberg

Samrådsgruppen Ortopediska hjälpmedel

HHR

Landstingshuset, Våxnäsgatan 2

65182 Karlstad

